

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΜΑΪΚΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΤΑ ΣΥΜΑΪΚΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ Α΄

ΑΘΗΝΑΙ
1972

ΜΑΡΙΑΣ ΜΙΧΑΛΑΡΙΑ—ΒΟΓΙΑΤΖΗ

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑΤΑ — ΕΥΧΕΣ — ΠΟΙΗΜΑΤΑ*

Α' ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑΤΑ

1.

Νάν-νι το τὸ παιδάκ'ιμ-μου, ποὺ νὰ πολ-λοχρονίση,
ποὺ νὰ 'ενῇ¹ κ'αὶ βασιλιάς κ'ι ἀρκόδους 'ὰ δανείση·
'ὰ² κ'οιμᾶται σάν-ἀρνάκ'ι
νὰ ξυπνᾷ σὰ γουσκουνάκ'ι³.

2.

Νάν-νι το τὸ παιδάκ'ιμ-μου, ποὺ νὰ 'ενῇ μέγало
κ'αὶ μέσ' ἀπὸ τὸ σπίτιμ-μου γαβρόν-'ὰ τὸν-ι-βγάλ-λω⁴·
δῶσ' του, Παναγιά μου, δῶσ' του,
'ὰ 'ρτ' ὁ νοῦς⁵ κ'ι ὁ λοῖζμός⁶ του.

* Παρὰ τὸ γεγονὸς πὼς «Τὰ Συμαϊκά» εἶναι περιοδικὸ αὐστηρὰ ἐπιστημονικόν, καταχω-
ρίζομε τὰ ποιήματα: Ὁ τεσκέρες καὶ Ὁ Κάβος τοῦ Γυαλοῦ (σσ. 206-208), ἐπειδὴ ἔχουν πη-
γὴ ἐμπνεύσεως τὴν παρωχημένη κοινωνικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ζωὴ στὴ Σύμη καὶ εἶναι γραμ-
μένα στὸ συμαϊκὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ περιέχουν ἀφθονα ἠθογραφικὰ στοι-
χεῖα καὶ πολλὰ φωνητικὰ φαινόμενα, πολὺτιμα γιὰ λαογραφικὰ καὶ γλωσσικὰ μελέτες.
Γιὰ τὴν κατανόησιν τῶν ἰδιωματικῶν λέξεων καὶ ἐκφράσεων τῶν ποιημάτων, παραθέτομε
κάτω ἀπὸ αὐτὰ σχετικὸ γλωσσάριον· ἐνῶ τίς ἐρμηνεῖς τῶν ἰδιωματισμῶν, ποὺ περιέχουν
τὰ νανουρίσματα καὶ οἱ εὐχές, γιὰ μεγαλύτερη διευκόλυνσιν τοῦ ἀναγνώστη, τίς δίδομε
σὲ σημειώσεις στὴν ἴδια σελίδα τοῦ κειμένου. Γιὰ τὴ σωστὴ ἀπόδοσιν τῆς φωνητικῆς τοῦ
ἰδιώματος χρησιμοποιοῦνται λατινικοὶ χαρακτήρες καὶ ἄλλα σύμβολα, γιὰ τὰ ὅποια βλ.
τὴ σημείωσιν ἀριθ. 1 στὴ σελ. 192. (Σημ. τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Ἐκδόσεως).

1. νὰ γίνη, 2. νὰ, 3. γουρουνάκι, 4. νὰ τὸν βγάζω, 5. νὰ ἔλθῃ ὁ νοῦς, 6. ὁ λογιμός.

3.

Νάν-νι το κ'αὶ παράγειλα κούν-νιαμ-μαλαματένη,
για νά κουν-νᾶ τήν-νιότη δου τήμ-μαργαριταρένη·
ἔλα, νύπνε¹, νύπνησέ το,
στρέψε πάλε², ξύπνησέ το.

4.

Κ'οιμᾶται τὸ παιδάκ'ιμ-μου κ'αὶ π-π'ῶς 'ὰ τὸ ξυπνήσω,
ποῦ νά 'βρω μῆλο γόκ-κ'ινον-'ὰ τὸ πετροβολήσω;
Παναγιά μ' ἀπ' 'Εκειπίσω³,
'ὰ 'ρτω⁴ νά σέ λουτουργήσω.

5.

'Γαπῶ σ' ἐγώ, παιδάκ'ιμ-μου, σὰ δοὺς 'Ατ' 'Ναργύρους⁵,
σὰ δὲ βενέτικα φλουργιά μὲ τοὺς μεάλους γύρους·
Παναγιά μου, Παναγιά,
χάριδζέ του τήν-ύά⁶.

6.

Τὸ βαερμιώτη⁷ βάλ-λ' ὀβρὸς⁸ καὶ τὸς-Σωτήρη⁹ βίσω,
τῇ βαναγιά δὴ Στρατερῇ¹⁰ βᾶω νά προσκ'υνήσω·
Παναγιά μου καὶ Σωτήρη,
κάε¹¹ μού τον-νοικοκύρη.
Παναγιά μου 'Ελεοῦσα,
κ'ι ἄς μοῦ τὸ βατρολοοῦσα¹².

7.

Κ'οιμήθου, κοκονάκ'ιμ-μου, κ'' ἐγώ σὲ ναν-νουρίδζω,
μὲ ρόδα κ'αὶ τραδάφυλ-λα τῇ γούν-νιασ-σου στολίδζω·
νάν-νι νάν-νι, νάν-νι νάν-νι
κ'ι ὁ Χριστὸς κ'ι ὁ 'Αῆς Γιάν-νης.

8.

Νάν-νι το κ'αὶ παράγειλα στῇ βόλη δὲ προικ'ιά του,
στήβ-Βενετιά δὲ ροῦχα του κ'αὶ τὰ χρουσαφικά του·
νάν-νι νάν-νι, νάν-νι νάν-νι
κ'' ἔ,τι¹³ τὸ πονεῖ νά γιάνη.

1. ὕπνε, 2. πάλι, 3. ἡ 'Εκειπίσω: τοπωνύμιο (συνουκία στὴν Πάνω πόλη, τὸ Χωριό), 4. θὰ ἔλθω, 5. τοὺς 'Αγίους 'Αναργύρους, 6. τὴν ὕειά, 7. τὸν 'Αρχάγγελο Μιχαήλ τὸν Πανορμίτη, 8. ἐμπρός, 9. τὸ Σωτήρα Χριστό, 10. ἐξωκλήσι στὴν περιοχὴ τῆς Νεράς, 11. κάμε, 12. παντρολογοῦσαν, 13. ὅ,τι.

9.

Κ'οιμήθου κ'αὶ παράγειλα κούν-νιαν-ἀπ' τὴν-Εὐρώπη,
νὰ κάωμαι κ'αὶ νὰ κουν-νῶ τὴν-ἀκριβήσ-σου νιότη·
δῶς¹ του, Παναγιά μου, χρόνια
σὰ dῆς λεμονιᾶς τὰ κλώνια.

10.

Τοῦ κορακ'ιοῦ¹ μου τ' ὄνομα στὴ βόλῃ 'ναι γραμ-μένο
καὶ μέσα στὸ Πατριαρχ'εῖον-εἶναι dζωγραφισμένο·
Παναγιά μου Βαγγελίστρα,
γλέπε² μοῦ το μέραν-νύχτα.

11.

Κ'οιμήθου, κοκονάκ'ιμ-μου, τὸν-νύπνο dῆς ὑᾶς-σου,
τὰ μαζελ-λάργια χ'αῖρουdαι δὰ hράτσα τὰ παχ'ιά σου·
ἔλα, Παναγιά Μεάλη³,
στοῦ παιδιοῦ μου τὴ γεφάλη.

Β' ΕΥΧΕΣ

Ι. Σὲ ἀρραβῶνες καὶ γάμους

1. 'Η ὥρα ἡ καλή.
2. Καλορρίdζικα κ'αὶ καλὰ στέφανα.
3. 'Α' dζήσητε, 'ὰ 'εράσητε⁴ κ'αὶ μὲ πολ-λοὺς κληρονόμους.
4. Κ'ι ἀποὺ τῶ bαιδιγιῶ gi ἀποὺ τῶν-ἐπιλοιπῶ⁵.
5. 'Α' σᾶς-ι-dζήση τ' ἀδρόυνόσ-σας.

ΙΙ. Πρὸς λεχῶνες

1. Κ'αὶ σιδερένη.
2. Κ'αὶ καλὰ σαράδα.
3. 'Α' 'ναι γαλορρίdζικο gi ἄλ-λα πολ-λά⁶.
4. Χ'ιλιόχρονο dὸ κοράκ'ισ-σου· κ'ι ἀποὺ τὸγ-γιό⁷.

ΙΙΙ. 'Απὸ ἐλεούμενους

1. Θεὸς συχ-χωρέση τὰ πεθαμ-μένα σου.
2. Στὸ στοματάκ'ι dῶγ-γονιῶσ-σου νὰ πάη⁸.

1. ὑποκοριστικὸ τοῦ: κόρη, 2. βλέπε, φύλαγε, 3. Μεγάλη Παναγιά, ἐνοριακὸς ναὸς
στὴν Πάνω πόλῃ, ποὺ τὸν ἀνατίναξαν οἱ Ἱταλογερμανοὶ στὶς 24 Σεπτεμβρίου 1944, 4. νὰ
γεράσετε, 5. τῶν ὑπολοίπων (παιδιῶν σας), 6. εὐχὴ γιὰ πολυτεχνία, 7. τὸ ἐπόμενο παιδί
νὰ εἶναι γιός, 8. ἔληξεμοσύνη, ποὺ μοῦ ἔκαμες, νὰ πάη στὸ στόμα τῶν γονιῶν σου.

IV. Σὲ κηδεῖες καὶ μνημόσυνα

1. 'Α' 'ναι γι ἀλησμονήτος.
2. Δζωή τοῦ λόου σου¹.

V. "Αλλες εὐχῆς

1. 'Α' 'σαι καλά, παιδάκ'ιμ-μου.
2. Χ'ιλιόχρονον-'ὰ 'ενῆς².
3. Χ'ίλιοι νά 'ν' οἱ χρόνοι σου.
4. Σὲ ξερὸ γλαδὶν-'ὰ πατῆς κ'αὶ χλωρὸν-'ὰ 'ίνεται³.
5. Τὴν-εὐκ'ή δοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγιᾶς 'ὰ 'έμητε⁴.
6. Τοῦ Νιορδάνη νὰ τρέχ'η στὸ σπῖσ-σας⁵.
7. Καλῶς τὰ κάμνειςτε⁶.

Γ' ΠΟΙΗΜΑΤΑ

I. 'Ο τεσκ'ερές

'Αόψε 'ραβωνιάδζεται
ὁ Γιάν-νης κ'' ἡ 'Αν-νίκα.
Εἶπε δὲ 'ν-ναὶ τοῦ ὁ γαβρός,
μικρὴ αὐτὴ κ'ι αὐτὸς μικρός.
Κ'' ἔχουμ-μεθύσα κ'αὶ χαρὲς
κ'ι 'ὰ δγιαβαστῇ κ'ι ὁ τεσκ'ερές,
πὰ' στοῦ 'Πιτρόπου σάν-νηβοῦ,
νὰ μιληθῇ κ'' ἡ προίκα.

Γράφου δης σπῖτι στὸ Χωργιό,
χωράφιν-εῖς τὸν-Νιβοργιό,
δόπο στὸ Μαυροβούνι.
Μὰ νάσου ἡ μάνα τοῦ γαβροῦ!
Σάν-ἔμαθε δὲ γιούνιν,
ῆψε γαὶ καλαφάνιασε
γαὶ σβέλ-λενα γυρεύγει,
εἰ δὲ 'ὲ δὲ βαδρεύγει.

1. ζωὴ τοῦ λόγου σου, ζωὴ σὲ σέ, 2. νὰ γενῆς, 3. νὰ γίνεσαι, 4. νὰ ἔχετε, 5. τοῦ 'Ιορδάνη τὸ νερὸ νὰ τρέχη στὸ σπῖτι σας τὰ πλούτη νὰ τρέχουν (νὰ εἶναι ἄφθονα) στὸ σπῖτι σας, ὅπως τρέχουν (ὅπως εἶναι ἄφθονα) καὶ τὰ νερά τοῦ 'Ιορδάνη ποταμοῦ, 6. ἀπευθύνεται πρὸς γειτόνισσα, ποὺ ἀσχολεῖται μὲ οἰκιακὲς ἐργασίες.

Κ'' ἔτσε ἐδῶκαμ-μετρητὰ
γρόσα ἐφτὰ χ'ιλιάδες.
Κ'' ἐπιάα d' ἀερφάκ'ια της
κ'' ἐβάλα ἡογραφή,
νὰ μεαλώσουν-᾿ά ἑνοῦ,
νὰ δώκουν-ἄλ-λα τόσα.
Κ'' ἐκόδυνε dῆς πετ-τ'εργιᾶς
ἡ ποφανάτη γλώσ-σα.

Γίδου dης καὶ τριά τσουρδγιά,
σ-σόχ'ενο godoούν-νι,
βιάτα τῆς Φλώρας γαλανὰ
κ'αὶ κοῦπ-π'ες φλεσκουρένες,
hoῦκλες, bibιλ-λομάdηλα
κ'αὶ βέργκες ἀσημένες
κ'' ἔναμ-μαdήλιλ-λαχουρί,
hoῦ λέει ἄχ, ποὺ τὸ θωρεῖ.

II. Ὁ Κάβος τοῦ Γιαλοῦ

Κ'' ἔχ'ε, βαιδγιά μου, τὸδ-δικόμ-μου τὸ γαιρὸ
στοῖβες ὁ Κάβος μας ἀδένες κ'αὶ λατ-τ'άδες
κ'' ἔχ'εν-ἀκόμα κ'αὶ τριά φετρὰ νερὸ
γαὶ πριονίδγια, πελ-λακοῦδες κ'αὶ σκ'ιστάδες.

Κ'αὶ dáβα δούβου κάθε μέρα dὰ σφυργιά
κ'αὶ κρούτσου κρούτσου τὰ πиск'ιά μας τὰ μεάλα,
χ'ίλια καῖκ'ια στὰ ἐφτατίμητα σκάργιά
οἱ ἀφεdάδοι κ'' οἱ παπ-π'οῦδοι μας ἐβάλ-λα.

Κ'αὶ τ' ἀγιασμένα ἐδουλεῦγα dὰ στουπ-π'ιά
κ'αὶ τοὺς ἀρμούς κάθε hρατσέρας ἐστουπ-π'ῶν-να
γαὶ στοὺς ἐργάτες, καλαφάτες μὲ καρδγιά,
φλουργιά κ'αὶ ρούβλια καὶ μεdζίγγια πάdα ἐdῶν-να.

Κ'ι ἄμ-μα ἐκόδευγεν-ῆ ὥρα ἡ καλὴ
κ'αὶ τὸ κ'αῖνούργιο dὸ καῖκ'ι θὰ daφτίdζα,
bάνω σὲ σκάρα dὸ κ'υλοῦσα γλυστερὴ
γαὶ μὲ μυρτγιές κ'αὶ παdγεράκ'ια τὸ στολίδζα.

Κ' αὶ ξικ' ινοῦσαγ-γιαῖ σφογάργια οἱ μηχανῆς
 κ' ἰ ἀναστατών-νετον-ὁ κόσμος στὸ λιμάνι,
 δὰ χ' ερομάδηλ' ἀνεμῆδζαμ-μὲ χαρὲς
 κ'' ἐφκ' ιοῦδαγ-γοῦλοι νὰ 'υρίσουμ-μάνι μάνι.

Κ' αὶ καραβάκ' ια ἐσκαρών-ναμε, βαιδγιαῖ,
 κ' αὶ τριχαδῆργια καὶ βοτάκ' ια κ' ἰ ἀχταρμάδους,
 ποὺ ταξιδεῦγαμ-μακριὰ στὴ βαρβαργιά
 γ' ἐφέρνην ψάθες κ' αὶ σφογάργια κ' αὶ κρουμ-μάδους.

Κ'' ἔχ' ε στὸ Κάβομ-μιάμ-μεάλημ-μουρουνιά,
 βοὺ 'χα δοὺς πάγους ἀπὸ κάτω οἱ σκ' ιστάδες
 κ'' ἦτον-ἐβρέλ-λες τὰ μεάλα τῆς κλωνιά
 κ' αὶ κάθε βράδυ δραουδοῦσαφ-φοιτητάδες.

Κ'' ἦτο βαράμορφα τὰ χρόνια τὰ παλιά,
 μὲ μαδολίνα, μὲ κ' ιθάρες κ' αὶ καδάδες
 κ'' 'ἐν-ἐυρεύγαμε βοτ-τ' ἐ τῇ ξενιτγιά,
 γιαντ' ἦσαγ-γοῦλοι μεσ' στὴ Σύμηβ-βασιλιάδες.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

ἀδένα, ἦ = ἡ ἀντένα· μακρὸ ξύλο, ποὺ τοποθετεῖται κεραία (κατάρτι) σὲ ἱστιοφόρα.
 ἀόψε = ἀπόψε.

αὐτος-η-ο = αὐτὸς-ἡ-ὁ.

ἀχταρμάς, ὁ = εἶδος ἱστιοφόρου· ἀχταρμάδες εἶναι τὰ σπογγαλιευτικὰ κυρίως.

βέργα, ἡ = ἡ καρφίδα, συνήθως ἀσημένια. Μὲ βέργες συγκρατοῦσαν στὴν κόμη τοὺς οἱ
 παλιεὲς Συμιακοὲς τὰ 7-8 μαντήλια, ποὺ ἦταν καὶ αὐτὰ ἐξάρτημα τῆς φορεσιᾶς
 τοὺς.

Γιγιάλός, ὁ = ὁ αἰγιαλός. 'Η Κάτω πόλη καὶ τὸ κεντρικὸ λιμάνι τῆς Σύμης.

γίδω = δίδω.

γμούνι, τὸ = ἡ ἀπροσδόκητη καὶ κλπὼς δυσάρεστη ἢ καὶ ἐξευτελιστικὴ εἰδηση.
 γοῦλοι = ὄλοι.

δαφτίδζω = βαπτίζω.

'ε = δέν.

εἰ δὲ = εἰ δὲ μή.

ἐβρέλ-λα, ἡ = ἡ ὑμπρέλα.

ἐυρεύγαμε = ἐγυρεύαμε.

ἔτσε = ἔτσι.

ἦψε = ἄναψε.

θωρῶ = βλέπω.

καλαφανζιάδζω = φουντώνω· κυριολεκτεῖται γιὰ φωτιά.

καλαφάτης, ὁ = ὁ διανέκτης, ἐκεῖνος ποὺ φράσσει μὲ πίσσα καὶ στουπὶ τοὺς ἄρμους τῶν
 ἱστιοφόρων· ρ. καλαφατίδζω.

Κάβος, *ό* = *ό* μεγαλύτερος ισοπεδωμένος χώρος του νησιού στην Κάτω πόλη, όπου παλαιότερα και το ναυπηγείο, εκτάσεως περίπου δέκα στρεμμάτων.

Κοδοούν-νι, *τό* = *τό* κοντογούνι, τμήμα της παλαιάς συμαϊκής φορεσιάς.

κούπ-π'α, *ή* = *τό* κύπελλο.

κρουμ-μάδοι, *οί* = *οί* χουρμάδες.

λατ-τ'άς, *ό* = *τμήμα* κορμού δένδρου, αποφλοιωμένο, μήκους 2,5 έως 3 μ. Τὸν ἔκοβαν *ο* σκ'ιστάδες (βλ. λ.) σὲ ἐπιμήκη ξύλα, τὰ μαδέρνια, μὲ τὰ ὅποια οἱ καραβομαραγκοὶ ἐκάλυπταν τὶς πλευρὲς καὶ τὸ κατὰστρωμα τῶν ναυπηγούμενων ἰστιοφόρων.

λαχουρί, *τό* = ἀπὸ τῇ Λαχώρη τοῦ Δυτικοῦ Πακιστάν.

Μαυροβούνι, *τό* = συνοικία στὸ βόρειο μέρος τοῦ νησιού.

μεδζίτι, *τό* = νόμισμα τουρκικό.

μηχανή, *ή* = *τό* σπογγαλιευτικὸ μὲ χρῆση σκαφάνδρου.

μουρουνιά, *ή* = *ή* μουριά.

Μπαρβαργιά, *ή* (πρόφ. *barbargià*) = τὰ παράλια τῆς Λιβύης, ὅπου συνήθως ἀλίευαν τὰ σπογγαλιευτικά.

Μπιβιλ-λομάδηλο, *τό* (πρόφ. *biibil-loomádhlō*) = *τό* μαντήλι μὲ λεπτὴ χρωματιστὴ δαντέλα.

μποτάκι, *τό* (πρόφ. *boták'i*) = *τό* μικρὸ ἰστιοφόρο μὲ κάθετὴ καὶ τὴν πλώρη καὶ τὴν πρύμνη.

Μπούκλα (πρόφ. *boúkla*) ἢ *ἐβούκλα*, *ή*=*ή* πόρπη, πληθ. *οἱ* *βοῦκλες* καὶ *ἐβοῦκλες*· μὲ τρεῖς *βοῦκλες* συγκρατοῦσαν τὸ ἄνοιγμα, πού εἶχε στὸ στέρνο *ή* *γουν-νέλ-λα*, ἓνα καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὰ μέρη τῆς συμαϊκῆς φορεσιάς.

μπρατσέρα, *ή* (πρόφ. *breatséra*) = *τό* διίστιο ἰστιοφόρο.

**ν-ναι* καὶ *ιν-ναι* = *ναι*.

νάσον = *νά*, *ιδού*.

Νιδοργειός, *ό* = *τοπωνύμιο* καὶ *λιμάνι* στὰ ΒΔ τοῦ νησιού.

ξικινῶ = *ξεκινῶ*, *ἀναχωρῶ*.

πά' = *πάνω*, *ἐπάνω*.

πάδα = *πάντοτε*.

παδερράκι, *τό* = ὑποκοριστικὸ καὶ σημαίνει τὸ σημαϊκί· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *bandiera*, *la* = *ή* σημαία.

πελ-λακοῦδες, *οἱ* = τὰ κατάλοιπα ἀπὸ τὸ πελέκημα τῶν ξύλων ἀπὸ τοὺς καραβομαραγκοὺς.

πισκ'ί, *τό* = *τό* μεγάλο πριόνι, πού εἶναι ἐφαρμοσμένο σὲ τετράγωνο ξύλινο πλαίσιο· οἱ χειριστές του ἦταν πάντα δύο, οἱ σκ'ιστάδες βλ. λ.

**Πίτροπος*, *ό* = *ό* Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος· αὐτὸς συνέτασσε τὰ προικοσύμφωνα.

ποφανῆτος-η-ο = αὐτὸς πού ἔχει καλὴ ἐμφάνιση καὶ σὲ ἐπέκτασῃ ὁ ὑπερήφανος.

σὰν νηβοῦ = *ὅταν* ἀνέβουν. Ἡ χρῆση τοῦ ρήματος αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος ἔμενε στὴν Ἀνω πόλη, *τό* *Χωργιό*.

σβέλ-λενα, *τά* = τὰ χρήματα.

σκάρα, *ή* = *ή* ἐσχάρα.

σκ'ιστάδες, *οἱ* = *οἱ* σχιστάδες, οἱ πριονιστές, βλ. λ. *πισκ'ί*.

στουπ-π'ί, *τό*=*εἶδος* μαλλιού, πού τὸ χρησιμοποιοῦν οἱ *καλαφάτες* (βλ.λ.), ρ. *στουπ-π'ών-νω*.

τεσκ'ερές, *ό* = *στή* συγκεκριμένη αὐτὴ περίπτωσις σημαίνει *τό* προικοσύμφωνο.

τόπος, *ό* = *ό* σπιτότοπος, *τό* οἰκόπεδο.

τριχαδήρι, *τό* = *τό* τρεχαντήρι, εἶδος ἰστιοφόρου μὲ καμπύλῃ τὴν πλώρη καὶ τὴν πρύμνη.

τσουρδί, *τό* = *τμήμα* τῆς παλαιᾶς συμαϊκῆς φορεσιάς.

**υρίσου* = *γυρίζουν*.

φετρό, *τό* = *τό* φρέαρ, *τό* πηγάδι.

Φλώρα, *ή* = *ή* Φλωρεντία τῆς Ἰταλίας.

Χωργιό, *τό* = *ή* Ἀνω πόλη.

